

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Slovak

Dôchodkové zabezpečenie v krajinách OECD. Verejná politika krajín OECD (správa za rok 2007)

Zhrnutie v slovenčine

Druhé vydanie štúdie *Dôchodkové zabezpečenie v krajinách OECD* aktualizuje všetky najdôležitejšie ukazovatele systému dôchodkového zabezpečenia z prvého vydania. Hodnoty všetkých parametrov dôchodkového systému odzrkadľujú situáciu v roku 2004. Mikroekonomický prístup k problematike prináša pohľad na jednotlivé budúce dôchodkové príjmy všetkých 30 krajín OECD.

V úvode sa správa zaoberá rôznymi programami, ktoré poskytujú štátne dôchodkové zabezpečenie, a tiež prináša súhrn parametrov a pravidiel dôchodkového systému. Nasleduje 8 hlavných ukazovateľov dôchodkového zabezpečenia, ktoré sú vypočítané podľa predlôh dôchodkových príjmov krajín OECD. V tomto vydaní tiež nájdete dve špecifické analýzy dôchodkových reforiem a súkromných dôchodkov, ktoré využívajú dôchodkové modely OECD v štátnych diskusiách na hlbšie preskúmanie základných otázok dôchodkovej politiky. Záver správy patrí podrobným informáciám o pozadí príprav dôchodkového zabezpečenia vo všetkých 30 krajinách.

Zárobkovo činné osoby v krajinách OECD s priemernými mzdami majú hrubú náhradnú hodnotu, t.j. podiel medzi výškou dôchodku a mzdou pred vstupom do dôchodku, v priemere okolo 58,7 %. Dôležitú úlohu v dôchodkovom systéme však zohrávajú dane. Dôchodcovia často neplatia príspevky do sociálneho zabezpečenia a vzhľadom na skutočnosť, že dane z príjmov fyzických osôb sú progresívne, je priemerné zdanenie dôchodkových príjmov zvyčajne nižšie ako zdanenie príjmov zo zárobkovej činnosti. Čisté náhradné hodnoty z priemernej mzdy sú v krajinách OECD v priemere okolo 70 %, čiže asi o 11 percentných bodov vyššie než hrubé náhradné hodnoty.

Zárobkovo činné osoby v krajinách OECD s nízkymi príjmami môžu v priemere očakávať čistú náhradnú hodnotu okolo 83 %. Tieto hodnoty sa však v jednotlivých krajinách líšia. Zamestnanci v severských krajinách s príjmami na úrovni polovice priemernej mzdy majú čistú náhradnú hodnotu okolo 95 %, kým zamestnanci v anglofónnych krajinách dostanú iba 76 % z predošlých čistých príjmov.

Vlády jednotlivých krajín sa zaoberajú jednak otázkou náhradnej hodnoty, ale tiež hodnotou očakávanej výšky dôchodkov. Pri zisťovaní dôchodkových rezerv sa berie do úvahy stredná dĺžka života a úprava výšky dôchodkov (indexácia). Podľa tohto ukazovateľa má najvyššie dôchodkové rezervy Luxembursko. Muži s priemernou mzdou dostanú v čase odchodu do dôchodku ekvivalent čiastky 920 000 USD a ženy dokonca až 1 milión USD. Druhé a tretie miesto na stupnici dôchodkových rezerv patrí Holandsku a Grécku. Najnižšie dôchodkové rezervy na osobu vykazujú Belgicko, Írsko, Japonsko, Spojené kráľovstvo a Spojené štáty, kde ich hodnota dosahuje asi dve tretiny priemeru krajín OECD. Úplne najnižšia výška rezerv je však v Mexiku. Muži dostanú sumu ekvivalentnú čiastke 34 000 USD, kým ženy len 32 000 USD.

Takmer všetky krajiny OECD zaznamenali od roku 1990 aspoň malé zmeny v systémoch dôchodkového zabezpečenia. Priemerné dôchodkové rezervy v 16 krajinách, ktorých reformami sa zaoberá táto správa, sa však znížili o 22 %. Ženy dostanú až o 25 % nižšie dôchodkové rezervy. Z týchto 16 krajín iba Maďarsko a Spojené kráľovstvo zaznamenali zvýšenie priemeru dôchodkových rezerv.

Aký vplyv však budú mať tieto zmeny na jednotlivé krajiny? Niektoré štáty, napr. Francúzsko, Portugalsko a Spojené kráľovstvo, sa snažia o prerozdelenie príjmov štátnych dôchodkov smerom k dôchodcom s nízkymi príjmami, aby podporili sociálnu sieť pre starších ľudí. Iné krajiny, napr. Poľsko a Slovenská republika, sa snažia upevniť prepojenie medzi dôchodkovými príjmami a príjmami zo zárobkovej činnosti, čím však vystavujú zárobkovo činné osoby s nízkymi príjmami riziku hmotnej núdze. Výška dôchodkových príjmov pred reformou predstavovala pre osoby s požadovanou odpracovanou dobou s polovicou priemernej mzdy v Nemecku, Japonsku, Mexiku, Poľsku a Slovenskej republike asi 41 % priemernej mzdy, teda o niečo menej, ako je celkový priemer v krajinách OECD. Po reforme to bude len 32,5 %. Naopak Fínsko, Francúzsko, Maďarsko, Kórea, Nový Zéland a Spojené kráľovstvo v rámci svojich dôchodkových reforiem podobnému zníženiu dôchodkov zárobkovo činných osôb s nízkymi príjmami zabránili.

Intenzívna reformná aktivita v krajinách OECD naznačuje, že v budúcnosti sa budú musieť zamestnanci sami pričiniť o výšku svojho dôchodku. Sporenie zárobkovo činných osôb síce prebieha po celý čas ich zamestnanosti, ak však chcú dosiahnuť priemernú náhradnú hodnotu krajín OECD, musia si zvoliť prípadné ďalšie individuálne dôchodkové pripoistenie. Zárobkovo činné osoby mladších ročníkov, ktoré nezačnú sporiť už v prvých 10–15 rokoch svojej kariéry, budú mať neskôr väčší problém dosiahnuť postačujúcu úroveň dôchodkových príjmov. Táto správa poukazuje na dôležitosť včasného a pravidelného sporenia.

© OECD 2007

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD www.oecd.org/bookshop/

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org. Fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights/

